

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23CoPno/2/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2718201611
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Jankovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2018:2718200325.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Iveta Jankovičová a sudkýň: JUDr. Daša Kontríková a JUDr. Ľubica Bundzelová, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: U. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom u otca, dieťa rodičov - matky: U. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom P. XXX, P., zastúpená: JUDr. G. R., trvale bytom: L. XX, XXX XX G., t. č. P. XXX, P., a otca: T. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom U. XX, U., zastúpený: JUDr. Ján Pekar, advokát, so sídlom Potočná 191/39, Skalica, o úprave práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas do rozvodu, rozhodujúc o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, po podaní odvolania otca a matky proti rozsudku Okresného súdu Skalica, č. k. 8P/26/2018 - 171 zo dňa 4. júla 2018, takto

rozhodol:

Návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 02.11.2018
sa z a m i e t a .

odôvodnenie:

1. Matka maloletého dieťaťa podala počas trvania odvolacieho konania proti rozsudku Okresného súdu Skalica, č. k. 8P/26/2018 - 171 zo dňa 4. júla 2018 návrh na nariadenie opatrenia vo veciach osobnej starostlivosti podľa § 367 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“). T. č. starostlivosť a styk s maloletým je do času právoplatného rozhodnutia o rozvode upravený neodkladným opatrením: uznesenie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24CoP/35/2018-533 zo dňa 13.6.2018, sp. zn. prvoinštančného súdu 2PPom/2/2017 (ďalej len „Uznesenie“). Starostlivosť a styk je uznesením upravený nasledovne: každý párný kalendárny týždeň v roku v starostlivosti matky a každý nepárny kalendárny týždeň v roku v starostlivosti otca s tým, že rodičia sú povinní maloletého si vzájomne odovzdať a prevziať vždy v nedeľu v čase o 17.00 hod. v mieste bydliska toho rodiča, u ktorého sa maloletý nachádza. V každom párnom kalendárnom týždni v roku je otec oprávnený stýkať sa s maloletým vo štvrtok od 15.00 hod. do 18.00 hod. s tým, že otec maloletého na začiatku styku v určenom čase prevezme a po ukončení styku v určenom čase odovzdá pred bydliskom matky, v každom nepárnom kalendárnom týždni v roku je matka oprávnená stýkať sa s maloletým vo štvrtok od 15.00 hod. do 18.00 hod. s tým, že matka maloletého na začiatku styku v určenom čase prevezme a po ukončení styku v určenom čase odovzdá pred bydliskom otca. Ak maloletý v daný štvrtok bude v kolektívnom zariadení, rodičia si maloletého preberú v tomto zariadení. Od 05.07.2018 do 26.08.2018 striedavá osobná starostlivosť a styk s maloletým prebiehala riadne podľa tohto uznesenia. Počnúc dňom 30.08.2018 dochádza k mareniu uznesenia zo strany otca maloletého a tento matke nevydáva maloletého vôbec. Uvedené vyplýva aj z obsahu súdneho spisu sp. zn. 2Em/6/2017 na Okresnom súde Skalica, v ktorom sa otec vyjadril v zmysle, že nemôže súhlasiť s tým, aby maloletý u matky prespával. Dôvody otca maloletého sú právne nedôvodné. Otec maloletého podal dňa 04.09.2018 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktoré bolo zamietnuté aj z dôvodu, že súd nepovažoval za preukázané, že by bol ohrozený život, zdravie či priaznivý vývoj maloletého. Teda súd otcom maloletého tvrdené skutkové okolnosti o odmietavom vzťahu maloletého voči matke neuznal po ich osvedčení za právne významné. V súčasnosti v párných kalendárnych týždňoch a nepárnych štvrtkoch, kedy dochádza k mareniu nariadeného neodkladného opatrenia, je maloletý zatvorený v dome otca, nechodí

do jaslí a ani na prechádzky, len aby sa k nemu matka nemohla priblížiť. Maloletý je umiestnený doma a na jeho strážení sa striedajú jeho starí rodičia. Uvedené preukazuje spomínaným vyjadrením otca maloletého zo dňa 19.10.2018 k súdному konaniu 2Em/6/2017 na Okresnom súde Skalica a fotografiou priestoru pred domom otca, ktorá preukazuje, že tento priestor je monitorovaný kamerami a pred domom sú 2 ks tabúl s nápisom: „SÚKROMNÝ POZEMOK VSTUP ZAKÁZANÝ“. Doterajšie správanie sa otca maloletého ako vyplýva z jeho podaní vo vzťahu k osobe matky možno celkom jednoznačne klasifikovať za nevraživé a nenávistné a logicky preto jej chce ubližovať, na čo mu najlepšie slúži maloletý ako ich spoločné dieťa a logicky preto ju chce vylúčiť zo svojho života a teda aj života maloletého. Matka svoje dieťa nadovšetko miluje, vie a chce sa o neho postarať v živote by mu neublížila, má zabezpečené dobré bytové podmienky a uspokojuje jeho sociálne a citové potreby. Maloletý vníma osobu matky ako svoju mamu a je s ňou šťastný, spokojný a je o neho jeho matkou riadne postarané. Matka maloletého má dôvodne podozrenie z psychického týrania maloletého otcom maloletého, keď na nahrávkach zo dňa 02.09.2018 o 17:00 hod. a 24.09.2018 o cca. 17:30 hod. vidno silno odmietavý prejav. V tejto súvislosti matka obzvlášť poukázala na okolnosť zo dňa 24.09.2018 o cca. 17:30 hod. Matka sa dostavila do domu otca maloletého, ktorý jej veľkoryso schválil jej žiadosť byť so svojím dieťaťom. Maloletý sa matke ani len neukázal, tá ho počula ako neustále prejavoval silno odmietavý plačlivo-umrnčaný postoj k matke a ani sa k nej nepriblížil, pričom popísala aj priebeh tohto stretnutia. Otec na tomto stretnutí nabádal maloletého, aby šiel za svojou matkou, k čomu matka poukazuje, prečo by to robil ak má o neho strach v prítomnosti matky. U maloletého chcel vyvolať intenzívnejší odpor, aby otec mal hodnovernejší dôkaz o jeho odpore k matke. Na záver matka zhrnula dôvody, pre ktoré treba jej návrhu vyhovieť predovšetkým to, že maloletý bol s matkou od 2.9.2018 len 2 hodiny a otec používa maloletého ako nástroj na ubližovanie matke. V čase, keď sa má realizovať styk matky s maloletým drží otec maloletého zavretého v dome alebo je s ním na úteku. Vytkla tiež, že otec sa bez svojich rodičov nedokáže riadne postarať o maloletého. Otec vystavuje maloletého k permanentnému stresu z nezhôd medzi svojimi rodičmi. Na záver navrhla, aby súd rozhodol tak, že otec je povinný odovzdať maloletého do starostlivosti matky na čas do rozvodu a otec má mať umožnený styk s maloletým v trvaní najmenej 6 hodín týždenne pod dohľadom matky a zároveň navrhla zrušiť uznesenie Okresného súdu Skalica sp. zn. 2PPOm/2/2017-243 zo dňa 12.03.2018 v spojení s uznesením Krajského súdu Trnava sp. zn. 24CoP/35/2018-533 zo dňa 13.06.2018.

2. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací, o predmetnom návrhu rozhodol v súlade s ustanovením § 362 CMP, v zmysle ktorého o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý bol podaný v priebehu odvolacieho konania, je príslušný rozhodnúť odvolací súd. Odvolací súd môže neodkladné opatrenie nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

3. V zmysle § 324 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie (ods. 1). Neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením (ods. 3).

4. V zmysle § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

5. V zmysle § 367 ods. 1 a 2 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

6. V čl. 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa je zakotvená zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa.

7. V zmysle čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť.

8. Podľa čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí.

9. Zo zákonnej úpravy neodkladného opatrenia vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého (§ 367 CMP) je zrejmé, že súd pri rozhodovaní nezisťuje všetky skutočnosti, ktoré musí zisťovať v prípade konečného rozhodnutia vo veci samej a obmedzí sa len na osvedčenie najzákladnejších skutočností, z ktorých možno vyvodiť nutnosť dočasnej úpravy pomerov. Súd je vždy povinný posúdiť, či neodkladnou a dočasnou úpravou pomerov nedochádza k zásahu do základných práv jednotlivých účastníkov nad nevyhnutnú mieru, a či táto dočasná úprava pomerov sleduje legitímny cieľ.

10. Z obsahu súdneho spisu sp. zn. súdu prvej inštancie 8P/26/2018, sp. zn. odvolacieho súdu sp. zn. 23CoP/77/2018 vyplynulo, že Okresný súd Skalica rozsudkom sp. zn. 8P/26/2018-171 zo dňa 4. júla 2018 rozhodol tak, že prvým odsekom výroku maloletého U. V., nar. XX.XX.XXXX na čas do rozvodu zveril do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ktorá sa bude vykonávať každý páry kalendárny týždeň v roku v starostlivosti matky a každý nepáry kalendárny týždeň v roku v starostlivosti otca s tým, že rodičia sú povinní maloletého si vzájomne odovzdať a prevziať vždy v nedeľu v čase o 17.00 hod. v mieste bydliska toho rodiča, u ktorého sa maloletý nachádza. Druhým odsekom výroku neurčil výživné pre maloletého. Tretím odsekom výroku zrušil uznesenie Okresného súdu Skalica č. k. 2PPOm/2/2017-243 zo dňa 12.03.2018 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave č. k. 24CoP/35/2018-533 zo dňa 13.06.2018. Štvrtým odsekom výroku rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Proti uvedenému rozsudku podali odvolania matka i otec. V súčasnosti je účinná úprava starostlivosti podľa uznesenia Okresného súdu Skalica č. k. 2PPOm/2/2017-243 zo dňa 12.03.2018 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave č. k. 24CoP/35/2018-533 zo dňa 13.06.2018, podľa ktorých starostlivosť a styk je uznesením upravený nasledovne: každý páry kalendárny týždeň v roku v starostlivosti matky a každý nepáry kalendárny týždeň v roku v starostlivosti otca s tým, že rodičia sú povinní maloletého si vzájomne odovzdať a prevziať vždy v nedeľu v čase o 17.00 hod. v mieste bydliska toho rodiča, u ktorého sa maloletý nachádza. V každom párnom kalendárnom týždni v roku je otec oprávnený stýkať sa s maloletým vo štvrtok od 15.00 hod. do 18.00 hod. s tým, že otec maloletého na začiatku styku v určenom čase prevezme a po ukončení styku v určenom čase odovzdá pred bydliskom matky, v každom nepárnom kalendárnom týždni v roku je matka oprávnená stýkať sa s maloletým vo štvrtok od 15.00 hod. do 18.00 hod. s tým, že matka maloletého na začiatku styku v určenom čase prevezme a po ukončení styku v určenom čase odovzdá pred bydliskom otca. Ak maloletý v daný štvrtok bude v kolektívnom zariadení, rodičia si maloletého preberú v tomto zariadení.

11. V priebehu odvolacieho konania podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia aj otec, ktorý sa dožadoval zverenia maloletého do svojej osobnej starostlivosti na čas do rozvodu a úpravy styku maloletého s matkou. Okresný súd Skalica vydal uznesenie č. k. 8P/26/2018-356 zo dňa 24.09.2018, ktorým zamietol návrh otca najmä z dôvodu, že návrh otca bol podaný pre konfliktný vzájomný vzťah medzi rodičmi a nie potreba najlepšieho záujmu maloletého. Krajský súd v Trnave v uznesení č. k. 24CoP/35/2018-533 zo dňa 13.06.2018 uviedol, že „Odvolací súd zastáva názor, že takto upravená striedavá starostlivosť bude v záujme maloletého a že je v súčasnej dobe najvhodnejším riešením úpravy práv a povinností rodičov k maloletému U., a to aj s ohľadom na to, že vzájomný vzťah rodičov dieťaťa je narušený, rodičia prechovávajú voči sebe negatívne postoje a úprimne nevytvárajú dostatočný výchovný priestor pre druhého rodiča. Odvolací súd je si vedomý, že nevhodná, netolerantná komunikácia medzi rodičmi môže byť v celkom výnimočných prípadoch okolnosťou brániacou zvereniu maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti. Úlohou súdu v konaní pri rozhodovaní o striedavej osobnej starostlivosti je vždy skúmať dôvody chýbajúcej komunikácie medzi rodičmi a eventuálnej zmeny v ich postojoch. V danej veci však z vykonaného dokazovania vyplýva, že rodičia dieťaťa hľadajú na záujem maloletého a otec, ktorý ma dieťa vo faktickej starostlivosti prejavuje záujem a snahu, aby maloletý trávil čas aj s matkou, hoci trvá na prítomnosti tretej osoby, ktorá potreba v konaní preukázaná nebola. Je predpoklad, že v záujme maloletého, obaja rodičia sa budú vedieť prispôsobiť podmienkam takto upraveného výkonu ich rodičovských práv a povinností k maloletému.“

12. Odvolací súd má z vykonaného dokazovania za preukázané, že nedošlo k významnej zmene pomerov medzi rodičmi od nariadeného neodkladného opatrenia podľa uznesenia Okresného súdu Skalica č. k. 2PPOm/2/2017-243 zo dňa 12.03.2018 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave č. k. 24CoP/35/2018-533 zo dňa 13.06.2018. Matka v návrhu poukazuje na nevraživý a nenávisťný postoj otca k matke, matka sama však otca obviňuje z psychického týrania maloletého, ktoré odvodzuje predovšetkým zo zmeny správania maloletého voči matke. Matka nepreukázala nevyhnutnosť úpravy pomerov a naliehavú potrebu zákroku zo strany súdu ako základnú podmienku pre nariadenie

neodkladného opatrenia. Odvolací súd rozhoduje o odvolaniach otca i matky proti rozhodnutiu vo veci samej, pričom súčasná úprava starostlivosti o dieťa už je upravená vyššie spomenutým neodkladným opatrením.

13. Vo všeobecnosti možno skonštatovať, že ideálnym stavom je, keď dieťa môže vyrastať v starostlivosti oboch rodičov - otca i matky. Zároveň je však potrebné podotknúť, že základným právom dieťaťa je právo na pokojné a harmonické rodinné prostredie a je povinnosťou rodičov mu takéto prostredie zabezpečiť. Odvolací súd apeluje na obidvoch rodičov, aby v záujme maloletého prejavili snahu o zlepšenie vzájomného vzťahu medzi sebou bez vzájomného osočovania. Otcovi taktiež pripomína, aby naďalej rešpektoval vykonateľné neodkladné opatrenie, ktorého vykonateľnosť naďalej trvá a nič na tom nemení ani vyhotovený súkromný znalecký posudok č. 44/2018 zo dňa 02.09.2018, ktorý si dal vyhotoviť otec a zúčastnil sa na ňom sám s maloletým.

14. Vzhľadom na vyššie uvedené má odvolací súd za to, že nie je potrebné opätovne rozhodnúť a upraviť práva a povinnosti rodičov k maloletému a preto návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamieťa.

15. O prípadnej náhrade trov tohto odvolacieho konania bude rozhodnuté v rozhodnutí, ktorým sa bude končiť konanie vo veci samej (§ 52 - § 58 CMP).

16. Senát odvolacieho súdu prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu I. inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde I. inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).